

รายงานฉบับสมบูรณ์

ชื่อโครงการ จัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร”

สัญญาเลขที่ 52-00-0360/คคส.54-02

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ นายแพทย์ทักษพล ธรรมรังสี

ชื่อองค์กรรับทุน สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (คคส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

กรกฎาคม 2554

คำนำ

ภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างทั้งต่อประชากรไทยและประเทศไทย ทั้งทางด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคม การเพิ่มขึ้นของปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนพบได้ในทุกสังคมรวมถึงในประเทศไทย ดังนั้นการดำเนินการแก้ไขปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น จากผลการศึกษาจากต่างประเทศพบว่า การใช้มาตรการทางภาษีราคา เป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญที่ช่วยลดปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน และเป็นแนวทางที่หลายประเทศนำมาใช้ เนื่องจากปัจจัยด้านราคา มีอิทธิพลสำคัญในการเลือกซื้อและบริโภคอาหารของประชากรและครัวเรือน การจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” จึงเกิดขึ้น เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อจัดการกับปัญหาทางด้านสุขภาพ อย่างปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน ในบริบทของประเทศไทย

สารบัญ

1. บทสรุปย่อการดำเนินงาน	4
2. หลักการและเหตุผล	4
3. วัตถุประสงค์	6
4. วิธีการดำเนินงาน	6
5. ผลการดำเนินงาน	8
6. สรุปผลการดำเนินงาน	12
7. ปัญหาและอุปสรรค (ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ)	13
8. ข้อเสนอแนะ	13
9. เอกสารอ้างอิง	14

โครงการจัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร”

1. บทสรุปย่อการดำเนินงาน

การจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเปิดเวทีกลางรับฟังความคิดเห็นระหว่างผู้เกี่ยวข้องจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ในการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะผลักดันการใช้มาตรการทางภาษีในอาหาร เพื่อช่วยจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน

โครงการจัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ณ โรงแรมริชมอนด์ จ.นนทบุรี โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ช่วง ในช่วงแรกเป็นการบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ และช่วงที่ 2 เป็นการเปิดเวทีสาธารณะเพื่ออภิปราย เรื่อง “มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อจัดการภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน” โดยผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิจากกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้เข้าร่วมเวทีในครั้งนี้

จากการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” ผลที่ได้ถือได้ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้เข้าร่วมงานได้แสดงมุมมองข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เช่น การดำเนินมาตรการทางภาษีให้ครอบคลุม และมีความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และควรมีการใช้มาตรการอุดหนุนราคาสินค้าควบคู่ไปกับการเก็บภาษี นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมงานยังเสนอข้อควรพิจารณาในการใช้มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์และการดำเนินงานที่ชัดเจนในการใช้มาตรการทางภาษีและราคา ในการจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน รวมทั้งควรมีการศึกษาข้อมูลผลกระทบจากด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นหลังจากมีการดำเนินมาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม และหาแนวทางที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะเกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกัน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดที่ได้จากการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ ในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อพิจารณาถึงแนวทางในการผลักดันการใช้มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารในอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน และเสริมสร้างให้ประชาชนไทยมีสุขภาพดี

2. หลักการและเหตุผล

การเพิ่มขึ้นของปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนเป็นปรากฏการณ์ที่พบได้ในทุกสังคมรวมถึงในประเทศไทย และเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างทั้งต่อประชากรไทยและต่อสาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคมไทย ดังนั้นการดำเนินการแก้ไขปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

จากการศึกษาวิจัยต่างประเทศ พบว่า การใช้มาตรการทางราคา เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยลดปัญหาภาวะ น้ำหนักเกินและโรคอ้วน เนื่องจากปัจจัยด้านราคามีอิทธิพลสำคัญในการเลือกซื้อและบริโภคอาหารของ ประชากรและครัวเรือน เช่น ครัวเรือนอเมริกันที่มีรายได้น้อย พบว่า มีค่าใช้จ่ายอาหารมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ สูงกว่า¹ โดยความถูกต้องของอาหารฟาสต์ฟู้ดมีความสัมพันธ์กับการกินอาหารฟาสต์ฟู้ดของเด็กอเมริกัน² และ ครอบครัวยุโรปเห็นว่า การซื้ออาหารประเภทนี้เลี้ยงคนในครอบครัวเป็นวิธีการประหยัดค่าใช้จ่ายทางหนึ่ง³ นอกจากนี้ จากการศึกษาในผู้บริโภคเป็นรายบุคคล^{4,5} และกลุ่มประชากร⁶⁻⁹ พบว่า ผู้บริโภคมีการตอบสนองต่อ อาหารที่มีราคาสูงขึ้นในเชิงลบ

องค์การอนามัยโลกได้เสนอแนะให้มีการใช้นโยบายการคลังที่ส่งผลต่อราคาอาหาร เพื่อเอื้อให้ผู้บริโภคเข้าถึง อาหารที่มีประโยชน์มากขึ้น และลดความเสี่ยงจากภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน^{10,11} โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ มาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่มซึ่งได้รับความสนใจมากขึ้นจากทั่วโลก^{12,13}

มาตรการทางภาษีกับผลิตภัณฑ์ยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นตัวอย่งมาตรการที่ให้ประสิทธิภาพ โดยส่งผลให้ประชาชนลดการสูบบุหรี่¹⁴ และการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์¹⁵ ลง แม้ว่าโครงสร้างการเก็บ ภาษีสำหรับธุรกิจยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น การเก็บภาษีสรรพสามิตตามรายสินค้าที่เป็นโทษต่อ ร่างกาย อาจมีความแตกต่างและไม่สามารถนำมาปรับใช้กับอาหารซึ่งมีความจำเป็นต่อร่างกายมนุษย์และมีความ ซับซ้อนในกระบวนการผลิต รวมถึงการเลือกบริโภคของผู้บริโภคได้ทั้งหมด แต่สามารถใช้เป็นบทเรียน และ แนวทางการดำเนินมาตรการ หากจะริเริ่มใช้มาตรการทางราคาในอาหาร

ในปีพ.ศ. 2552 ได้เกิดปรากฏการณ์สำคัญในสังคมไทยที่ตอบสนองต่อวิกฤตภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน ผ่านกลไกของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ โดยได้มีการเสนอร่างมติการจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน เข้าเป็นวาระในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 2 และได้มีการรับรองมติและยุทธศาสตร์การจัดการ ปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนจากคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และมีการรับรองยุทธศาสตร์ฯจากที่ ประชุมคณะรัฐมนตรีให้เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งมติในข้อ 3.3 ของยุทธศาสตร์ฯ ได้มีการร้องขอให้มีการสนับสนุน การใช้มาตรการเร่งด่วนทางภาษีและราคาของอาหารเพื่อจัดการกับปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนของ ประเทศด้วย

ประชากรไทยมีแนวโน้มเข้าถึงอาหารที่ให้พลังงานสูงหลายประเภทง่ายขึ้น เห็นได้จากงบประมาณที่ ผู้ประกอบการอาหารใช้ลงทุนสำหรับการตลาดและการโฆษณาอาหารทางสื่อมวลชน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่มี อิทธิพลต่อการเลือกซื้อและการบริโภคอาหารของประชาชน เพิ่มขึ้นถึง 7.5 เท่าในระยะเวลาเพียงแค่ 14 ปี (พ.ศ. 2532-2546)¹⁶ และประชากรไทยมีกำลังซื้ออาหารหลายประเภทเพิ่มขึ้น รวมถึงน้ำอัดลมและอาหารจาน ด่วน เนื่องจากราคาของอาหารเหล่านี้ไม่ได้เปลี่ยนแปลงในสัดส่วนเดียวกับรายได้ของประชากรที่เพิ่มขึ้น

เช่นเดียวกับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า แรงจูงใจด้านราคาอาหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริโภค อาหารที่ให้พลังงานสูงเพิ่มขึ้น เนื่องจากอาหารเหล่านี้มีราคาถูกกว่าอาหารที่ให้คุณค่าทางโภชนาการและให้ พลังงานต่ำ^{17,18}

แม้ว่าจะมีหลักฐานทางวิชาการที่สนับสนุนการใช้มาตรการทางภาษีและราคาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพของประชากร แต่เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารในประเทศไทย รวมถึงเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติปี 2552 จึงควรจัดให้มีโครงการจัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรื่อง “มาตรการภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อจัดการภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน” ขึ้น

3. วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดเวทีกลางรับฟังความคิดเห็นระหว่างผู้เกี่ยวข้องจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป ในการผลักดันการใช้มาตรการทางภาษีในอาหาร เพื่อช่วยจัดการกับปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน

4. วิธีการดำเนินงาน

การจัดสัมมนาจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการดำเนินมาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อจัดการภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนนี้ ได้เชิญผู้เข้าร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนและนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ และสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

การสัมมนาจัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ตั้งแต่เวลา 08.30 ถึง 12.00 น. ณ ห้องริชมอนด์ บอลรูม 1 ชั้น 4 โรงแรมริชมอนด์ จ.นนทบุรี โดยแบ่งการดำเนินการสัมมนาเป็น 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 การบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีและราคา จากหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ช่วงที่ 2 การเปิดเวทีอภิปราย เรื่อง “มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อจัดการภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน” โดยผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้เข้าร่วมได้ซักถาม

4.1 การอภิปราย

ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลักดังนี้

1. เรื่อง การใช้มาตรการทางภาษีของและราคาของอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อลดปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน โดย ทันตแพทย์หญิงจันทนา อึ้งชูศักดิ์ ผู้จัดการแผนงานรณรงค์เพื่อเด็กไทยไม่กินหวาน

2. เรื่อง บทเรียนนโยบายทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในต่างประเทศ โดย นางสาวสิรินทรียา พูลเกิด นักวิจัยจากสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

3. เรื่อง การดำเนินการและบริหารจัดการ รวมถึงการติดตามและประเมินผลมาตรการทางภาษีของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทยในปัจจุบัน โดย ดร.บัญญัติ ส่งสัมพันธ์ นักวิชาการภาษีชำนาญการ จากกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง

ดำเนินรายการโดย นางสาวกรรณิการ์ กิจติเวชกุล จากแผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 การเปิดเวทีสาธารณะเพื่ออภิปราย เรื่อง “มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อจัดการภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน”

ประกอบด้วยผู้ร่วมอภิปรายดังนี้

1. นางสาวฉัญฉุญา บัณฑิตกุล ผู้อำนวยการส่วนการค้าสินค้าอุตสาหกรรม สำนักยุทธศาสตร์การเจรจาการค้า กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
 2. นางสาวสุมาลี สถิตชัยเจริญ ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภาษีเงินได้และการบริโภค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
 3. ดร.บัญญัติ ส่งสัมพันธ์ นักวิชาการภาษีชำนาญการ จากกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง
 4. นายเพชร แก้วกล้า ผู้แทนจากมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
 5. ดร.พจน์ พะเนียงเวทย์ รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ดำเนินรายการโดย นายแพทย์ดร.ทักษพล ธรรมรังสี นักวิจัยอาวุโสจากสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

4.3 ผู้เข้าร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการจัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมประชาชนและนักศึกษาที่สนใจประมาณ 100 คน ดังนี้

- ผู้จัดทำนโยบายจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพาณิชย์ กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง และกระทรวงอุตสาหกรรม
- นักวิชาการจากด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านอาหารและโภชนาการ
- สรรพสามิตจังหวัดและอุตสาหกรรมจังหวัดจากเขตพื้นที่ปริมณฑล (นนทบุรี, ปทุมธานี, นครปฐม, สมุทรปราการ, สมุทรสาคร)
- ตัวแทนองค์กรอิสระ ภาคประชาสังคม
- ตัวแทนจากภาคอุตสาหกรรม (กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาหอการค้า ผู้ประกอบการ)
- ตัวแทนสื่อ
- นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่สนใจ

4.4 งบประมาณ

โครงการจัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ จำนวน 109,500 บาท

5. ผลการดำเนินงาน

การนำเสนอและอภิปราย ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะสำคัญเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางภาษีของอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนในประเทศไทย มีประเด็นสำคัญที่สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 การอภิปราย

5.1.1 การใช้มาตรการทางภาษีของและราคาของอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อลดปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีการบริโภคน้ำตาลมากขึ้น ซึ่งการบริโภคน้ำตาลของคนไทยมาจากทั้งการบริโภคทางตรงและทางอ้อม โดยการบริโภคน้ำตาลทางอ้อมนั้น อาจมาจากโรงงานอุตสาหกรรมนำน้ำตาลไปใช้เป็นวัตถุดิบ เช่น อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม ส่งผลต่อพฤติกรรมทางสุขภาพของคนไทยได้อีกทางหนึ่ง แม้ว่าภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนเป็นสิทธิส่วนบุคคล แต่สร้างภาระค่าใช้จ่ายของประเทศ เพื่อใช้จัดการกับปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน

มาตรการด้านราคา เป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญที่ถูกนำมาใช้เพื่อจัดการกับปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน เช่น นโยบายไม่เก็บเงินค่าแผงสำหรับผู้ค้าผลไม้และนมจืดในโรงเรียน ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า รัฐที่มีการใช้มาตรการทางด้านราคาและภาษี มีความชุกของโรคอ้วนน้อยกว่ารัฐที่ไม่มีการใช้ และด้วยการบริโภคเครื่องดื่มที่มีรสหวานจากน้ำตาลเพิ่มมากขึ้น จึงเน้นการจัดการกับปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนด้วยการเก็บภาษีที่ “เครื่องดื่ม” เพราะเป็นสินค้าที่มีองค์ประกอบของวัตถุดิบน้อยกว่ากลุ่มอาหาร มีประโยชน์ต่อร่างกายน้อยกว่าอาหารชนิดอื่น และส่งผลเสียต่อร่างกายในระยะยาว ทั้งอ้วน และฟันผุ จะช่วยลดปัญหาทางสุขภาพเหล่านี้ได้อีกทางหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของการผลักดันมาตรการภาษีของประเทศ คือ การไม่มีการประเมินเชิงเศรษฐศาสตร์ถึงผลของมาตรการทางภาษีที่ชัดเจน เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลด้านความยืดหยุ่นของราคาอาหารและเครื่องดื่ม และผลกระทบทางอ้อมของมาตรการฯ ต่อการจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน นอกจากนี้ ปัจจัยจากการต่อต้านจากกลุ่มผลประโยชน์ เนื่องจากอาจส่งผลต่อทั้งรายได้ของอุตสาหกรรมอาหาร และรายได้รัฐ และการจ้างงาน การว่างงาน และการปรับทัศนคติของผู้บริโภคเรื่องการบริโภคอาหาร

5.1.2 บทเรียนนโยบายทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในต่างประเทศ

รูปแบบการใช้มาตรการทางภาษีและราคาในปัจจุบัน มี 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ 1) การเก็บภาษีอาหารและเครื่องดื่ม 2) การอุดหนุนราคาในผลิตภัณฑ์เกษตร และ 3) การเก็บภาษีอาหารและเครื่องดื่มควบคู่กับการอุดหนุนราคาในผักและผลไม้

การเก็บภาษีพบมากในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (European Union), สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย และกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา เช่น ไทย เม็กซิโก อินเดีย และซิมบับเว โดย

ประเภทสินค้าที่มีถูกเก็บภาษี เช่น ขนมขบเคี้ยว (ลูกอม ขนมกรอบ หมากฝรั่ง ไอศกรีม) เครื่องดื่ม (น้ำอัดลม และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์อื่นๆ) และน้ำหวาน ((syrup) ที่เป็นส่วนประกอบของเครื่องดื่ม)

ประเทศที่มีการอุดหนุนราคาในสินค้าเกษตร เช่น อียิปต์ ไทย จีน ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา บราซิล และโคลัมเบีย และมักเป็นการอุดหนุนราคาในสินค้าที่เป็นอาหารหลักของประชากร เช่น แป้งข้าวโพด ข้าวสาลี ข้าว

จากการศึกษาวิจัยในต่างประเทศสรุปได้ว่า มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคของประชาชน และหากเก็บภาษีในระดับที่เหมาะสมจะส่งผลเชิงบวกทางสุขภาพ เช่น การลดการบริโภคอาหาร น้ำหนักตัว และการเสียชีวิตด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจ ขณะที่การอุดหนุนราคาสินค้าเกษตรอาจส่งผลทางอ้อมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคของประชาชน และการใช้มาตรการทางภาษีและราคาร่วมกัน อาจเพิ่มประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภค ภาวะโภชนาการ และลดการเกิดโรคติดต่อไม่เรื้อรัง โดยกลไกการเก็บภาษีและอุดหนุนราคาสามารถทำได้ตั้งแต่วัตถุดิบที่ใช้และผลิตภัณฑ์สุดท้ายพร้อมจำหน่าย

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการมาตรการทางภาษีและราคาเครื่องดื่มยังมีความท้าทายในบริบทของประเทศไทย เช่น ประเภทของสินค้าที่ควรจัดเก็บ อัตราการจัดเก็บภาษี การเก็บภาษีจากสินค้าที่เป็นกลุ่มอาหารส่วนน้อยของอาหารทั้งหมด แต่ให้พลังงานสูง และแนวทางการบังคับใช้

5.1.3 การดำเนินการและบริหารจัดการ รวมถึงการติดตามและประเมินผลมาตรการทางภาษีของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทยในปัจจุบัน

ภาษีสรรพสามิตมีการจัดเก็บเมื่อมีการบริโภค และส่งผลเพื่อลดการบริโภคและผลกระทบ โดยเก็บตามประเภทสินค้า 3 กลุ่ม คือ 1) สินค้าที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและศีลธรรม (sin and health affected goods), 2) สินค้าประเภทฟุ่มเฟือย (luxury goods), และ 3) สินค้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (environment affected goods) ซึ่งภาษีเครื่องดื่ม อยู่ในกลุ่มสินค้าฟุ่มเฟือย เพราะเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นกับชีวิต

รายได้จากการเก็บภาษีสรรพสามิตมาจาก 65% จากน้ำอัดลม, 17% จากโชดา, และ 17% จากเครื่องดื่มบำรุงกำลัง และเครื่องดื่มเติมน้ำตาล และผลิตภัณฑ์ที่จะเป็นคู่แข่งน้ำอัดลมในอนาคต คือ เครื่องดื่มประเภทชาและกาแฟ

ผลจากการเก็บภาษีจะมีทั้ง income effects และ substitution effects จากข้อมูล Market share ของเครื่องดื่มทั้งหมด พบว่า มีเครื่องดื่มอีกมากมายที่ยังไม่ถูกเก็บภาษี และข้อควรพิจารณาของการใช้มาตรการภาษี คือ กระแสการยอมรับเรื่องการเก็บภาษี หรือการเพิ่ม-ลดภาษี และการ trade down ที่พบในประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้การยอมรับการเก็บภาษี ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ รายได้ และทางเลือกทางนโยบายอื่นๆ เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาควบคู่กันไปเช่นกัน

5.1.4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

- มีการเก็บภาษีของสินค้าที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เช่น เก็บภาษีที่น้ำอัดลมเพียงชนิดเดียว ควรกระจายให้ถึงเครื่องดื่มที่มีรสหวานหรือมีน้ำตาลชนิดอื่น
- ปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน อาจมีสาเหตุหลักอื่นๆ ที่ไม่ใช่การเติมน้ำอัดลม

- การดำเนินมาตรการทางภาษีอาจเป็นทางเลือกท้ายๆ ในเชิงนโยบาย
- การอุดหนุนราคาสินค้าเกษตรในต่างประเทศอาจจะไม่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เนื่องจากสินค้าเกษตรมีมากและมีตามฤดูกาล
- ควรมีการสำรวจและศึกษาถึงสินค้าที่ยังไม่รับการเก็บภาษี

5.2 การเปิดเวทีสาธารณะเพื่ออภิปราย เรื่อง “มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อจัดการภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน”

5.2.1 ความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย

- ความเป็นไปได้ในการใช้กลไกภาษี คือ Border tax และ ภาษีภายใน
- การอุดหนุนทางด้านราคา เป็นการสนับสนุนการอยู่ดีกินดีของประชากร เช่น การอุดหนุนราคาข้าว ทำให้เกษตรกรอยู่ได้ ในต่างประเทศ มีมาตรการการอุดหนุนที่น่าสนใจ เช่น green box food stamp สำหรับคนยากจน และโปรแกรมอาหารสุขภาพในโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งสามารถปรับใช้ได้ในประเทศไทย
- ควรเริ่มการดำเนินงานด้านภาษีพร้อมกับการอุดหนุนราคา เพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน และควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเหมาะสมกับบริบทไทยในการใช้มาตรการอุดหนุนราคา
- กลไกของมาตรการควรมีหลายระดับมารองรับ เช่น การเก็บตามประเภทของน้ำตาลหรือสารให้ความหวานชนิดต่างๆ ซึ่งควรจะศึกษาความเป็นไปได้และเตรียมข้อมูลสำหรับการเตรียมการปรับฐานภาษีต่อไป
- การให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องของสุขภาพเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่ควรทำควบคู่กับการดำเนินมาตรการทางภาษีและราคา

5.2.2 ข้อพึงระวังในการใช้มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย

- การดำเนินมาตรการเรื่องของภาษีและราคาเพื่อจัดการเรื่องของปัญหาสุขภาพยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับบางหน่วยงาน จึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องของข้อมูลการดำเนินงาน
- ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้มาตรการทางภาษีและราคาเพื่อจัดการกับปัญหาทางด้านสุขภาพให้ชัดเจน
- การดำเนินมาตรการด้านภาษีและราคาต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งในและต่างประเทศ
- คำนึงถึงความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี ให้ครอบคลุมสินค้าที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- คำนึงถึงมาตรการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม ควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการทางภาษีและราคา
- การเก็บภาษีอาจทำให้ประชาชนมีการเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคไปที่เครื่องดื่มชนิดอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพเช่นเดียวกัน

- การขึ้นราคาของเครื่องดื่ม (ผลจากการขึ้นภาษี) ไม่สามารถกระทำได้ในทันที เนื่องจากต้องอาศัยกฎกระทรวงพาณิชย์
- การเก็บภาษีของน้ำตาลที่ต้นทาง เป็นการดำเนินการที่ค่อนข้างยาก ต้องศึกษาแนวทางการดำเนินการให้ชัดเจน
- ความสัมพันธ์ของปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนกับการบริโภคน้ำตาล ยังไม่ชัดเจน
- คำนึงถึงการยอมรับของสังคม (Public acceptance) รวมทั้งการให้ความรู้เรื่องการบริโภคน้ำตาลว่าไม่ได้เป็นประโยชน์มาก จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมข้อมูลสำหรับผู้บริโภคควบคู่กันไป เช่น กำหนดปริมาณที่เหมาะสมต่อการบริโภค และแนะนำทางเลือกสำหรับผู้บริโภคที่จะลดการบริโภคน้ำตาล

5.2.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ในการจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน ในการใช้มาตรการภาษีและการอุดหนุนราคาสินค้า ควรทำควบคู่กันไปมาตรการอื่นๆ เช่น นโยบายการส่งเสริมการออกกำลังกาย นโยบายการเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคของประชาชน มาตรการทางฉลาก และการให้ข้อมูล การศึกษา และความรู้แก่ผู้บริโภค เป็นต้น
- มีการเตรียมพร้อมเรื่องช่องทางเลือกแก่ผู้บริโภคหากมีการขึ้นภาษีอาหารและเครื่องดื่ม
- ก่อนเริ่มการดำเนินมาตรการใหม่ๆ ต้องเตรียมข้อมูลให้ชัดเจนเพื่อตอบคำถามแก่สังคม มีข้อมูลทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศรองรับ แต่การนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ต้องพึงระมัดระวังเรื่องบริบทที่แตกต่างกันและควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับประเทศไทย
- การทบทวนมาตรการและนโยบายอื่น ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนที่จะเกิดขึ้น โดยไม่มีข้อขัดแย้ง เช่น กรณีของนโยบายในการควบคุมราคาสินค้า ของกรมการค้าภายใน หากมีการเก็บภาษีแล้วทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น
- ศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ที่จำเป็น เช่น
 - ด้านพฤติกรรมบริโภคเมื่อน้ำตาลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
 - ด้านภาระราคาและค่าใช้จ่ายที่อาจจะตกไปกับผู้บริโภคบางกลุ่ม เช่น เด็กยากจน เด็กในชนบท และกรรมกร
 - ด้านผลกระทบที่อาจเกิดจากการใช้สารทดแทนความหวานชนิดอื่น
 - ด้านนวัตกรรมทางอาหาร ที่นำอาหารหรือผลไม้มาประยุกต์หรือดัดแปลงเป็นสารให้ความหวาน เช่น banana syrup เป็นต้น
 - ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางด้านอาหารของไทย เช่น ขนมหวาน ทองหยิบ ทองหยอด
- หากเก็บภาษีตามปริมาณน้ำตาล อาจส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนสูตรอาหารของผู้ผลิตโดยลดน้ำตาลลงได้ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยให้ผู้บริโภคค่อยๆ เปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง

- การพิจารณาเรื่องการเก็บภาษีเฉพาะผู้ที่สร้างปัญหา เช่น การเก็บภาษีจากคนที่มีน้ำหนักเกินและอ้วนและการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมที่มีการปฏิบัติงานที่ได้อยู่แล้ว

6. สรุปผลการดำเนินงาน

การดำเนินการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” ในครั้งนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีเพื่อลดปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนในประเทศไทย

การใช้มาตรการทางด้านภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อทุกฝ่าย ทั้งผู้จัดทำนโยบาย หน่วยงานของภาครัฐที่มีหน้าที่หลักในการดำเนินงาน เช่น กรมสรรพสามิต และกรมการค้าภายใน ภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป การเตรียมความพร้อมที่จะดำเนินมาตรการเพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดประโยชน์ร่วมกันจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผลจากเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นนี้ พบว่า ผู้เข้าร่วมงานมีมุมมองในการผลักดันการใช้มาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่มที่หลากหลาย โดยข้อคิดเห็นส่วนใหญ่ เห็นว่า การดำเนินมาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม ควรกระทำให้ครอบคลุมและในทุกสินค้าที่อาจทำให้เกิดปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน เช่น ควรครอบคลุมถึงเครื่องดื่มรสหวานที่ไม่ได้ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรม (เช่น น้ำผลไม้ น้ำหวาน ที่พ่อค้าแม่ค้าเป็นผู้ผสมเอง) เป็นต้น การกำหนดแนวทางหรือทางเลือกของวิธีการเก็บภาษีที่หลากหลาย เป็นอีกหนึ่งข้อคิดเห็นที่ควรให้ความสำคัญ เช่น หากมีการเก็บภาษีในเครื่องดื่มที่มีรสหวาน ก็ควรมีการเก็บตามประเภทของน้ำตาลหรือสารให้ความหวานชนิดต่างๆด้วย เป็นต้น นอกจากนี้ เพื่อให้มีการดำเนินมาตรการการจัดเก็บภาษีที่สมบูรณ์ ควรกระทำควบคู่กับการอุดหนุนราคาสินค้า ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ตรงตามวัตถุประสงค์

อย่างไรก็ตาม การใช้มาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน อาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับบางหน่วยงาน เพราะโดยส่วนใหญ่แล้วการจัดเก็บภาษี มีจุดประสงค์หลักเพื่อเป็นรายได้ของรัฐ และยังไม่ได้คำนึงถึงการจัดการปัญหาทางด้านสุขภาพ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีให้ชัดเจน จึงเป็นการดำเนินงานขั้นแรกที่ต้องพึงปฏิบัติ นอกจากนี้ เพื่อเตรียมความพร้อม และหาแนวทางที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะเกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกัน ควรมีการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องหากมีการดำเนินมาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม เช่น ข้อมูลการศึกษาด้านผลกระทบ ในด้านต่างๆ (เช่น พฤติกรรมการบริโภคของประชาชน การแบกรับภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนบางกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่ให้ความหวาน นวัตกรรมความคิดค้นสารให้ความหวานชนิดอื่นๆ และด้านวัฒนธรรมของชนมไทย) ข้อมูลทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนรวมทั้งสังคมยอมรับกับการดำเนินการใช้มาตรการนี้ และข้อมูลในการดำเนินงานเรื่องของมาตรการทางภาษีและราคาในอาหารที่มาจากต่างประเทศ ซึ่งในเรื่องนี้ควรมีการคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้ข้อมูลเหล่านั้นกับบริบทในประเทศไทย นอกจากนี้ ในมุมมองความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วม ยังมองเห็นว่าการใช้มาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่มในการจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนนั้น ยังเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อหลายฝ่าย การ

ดำเนินมาตรการในด้านอื่นๆ จึงเป็นเรื่องที่ควรพึงกระทำก่อน เช่น การให้ความรู้ และการศึกษาแก่ประชาชน ให้มีพฤติกรรมบริโภค รวมถึงการมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม

ผู้เข้าร่วมงานในครั้งนี้ เป็นบุคคลากรที่มาจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วน นอกจากนี้การจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ ในครั้งนี้ ยังเป็นการสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วม รวมถึงการเป็นเจ้าของจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันหาแนวทางการเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางภาษีและราคาในอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อจัดการปัญหาทางด้านสุขภาพ อย่างเช่นการจัดการเรื่องภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน

จากการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” ผลที่ได้ถือได้ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดที่ได้จากการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ ในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อพิจารณาถึงแนวทางในการผลักดันการใช้มาตรการทางภาษีและราคาของอาหารในอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย เพื่อเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน และเสริมสร้างให้ประชาชนไทยมีสุขภาพดี

7. ปัญหาและอุปสรรค (ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ)

1. การดำเนินการจัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็นฯ ได้กำหนดวันและเวลาการจัดงานในเดือนมิถุนายน แต่ไม่สามารถจัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็นฯ ได้ เนื่องจากรัฐบาลจะจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 และเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการกระทำที่อาจเป็นการทุจริตเลือกตั้งจากการจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าร่วมเวทีสาธารณะฯ ส่งผลให้ต้องเลื่อนการจัดเวทีสาธารณะฯ เป็นภายหลังการเลือกตั้ง คือวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2554

2. การจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การผลักดันมาตรการทางภาษีในอาหาร” ยังขาดผู้เข้าร่วมงานจากภาคส่วนอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่จากกระทรวงศึกษาธิการ และจากกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

3. ระยะเวลาในการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ อาจน้อยเกินไป สำหรับการอภิปรายซักถาม เนื่องจากได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

8. ข้อเสนอแนะ

1. เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน และเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์
2. เพิ่มเวลาการเปิดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น

9. เอกสารอ้างอิง

1. Blisard N, Stewart H. Food Spending in American Households, 2003-04. *Economic Information Bulletin* 2007;23.
2. Shepherd J, Harden A, Rees R, et al. Young people and healthy eating: A systematic review of research on barriers and facilitators. *Health Educ Res* 2006;21(2):239-57.
3. Yen IH, Scherzer T, Cubbin C, Gonzalez A, Winkleby MA. Women's perceptions of neighborhood resources and hazards related to diet, physical activity, and smoking: Focus group results from economically distinct neighborhoods in a mid-sized U.S. city. *Am J Health Promot* 2007;22(2):98-106.
4. French S. Public health strategies for dietary change: schools and workplaces. *J Nutr* 2005;135:910-2.
5. Michels K, Bloom B, Riccardi P, Rosner B, Willett W. A study of the importance of education and cost incentives on individual food choices at the Harvard School of Public Health cafeteria. *J Am Coll Nutr* 2008;27:6-11.
6. Beydoun M, Powell L, Wang Y. The association of fast food, fruit and vegetable prices with dietary intakes among US adults: is there modification by family income? *Soc Sci Med* 2008;66:2218-29.
7. Boizot-Szantai C, Etilé F. The food prices/body mass index relationship: theory and evidence from a sample of French adults. Paris: Institut National de la Recherche Agronomique, 2005.
8. Bourke R. Marketed fresh food: a successful part of the Papua New Guinea economy. *Dev Bull (Canberra)* 2005;67:22-4.
9. Guo X, Popkin B, Mroz T, Zhai F. Food price policy can favorably alter macronutrient intake in China. *J Nutr* 1999;129:994-1001.
10. World Health Organization. Global strategy on diet, physical activity and health. Geneva: WHO, 2004.
11. World Health Organization. 2008-2013 action plan for the global strategy for the prevention and control of noncommunicable diseases. Geneva: WHO, 2008.

12. Chopra M, Darnton-Hill I. Tobacco and obesity epidemics: not so different after all? *BMJ* 2004;328:1558-60.
13. Nestle M. The ironic politics of obesity. *Science* 2003;299:781.
14. Laxminarayan R, Mills A, Breman J, et al. Advancement of global health: key messages from the Disease Control Priorities Project. *Lancet* 2006;367:1193-208.
15. Elder R, Lawrence B, Ferguson A, et al. The Effectiveness of tax policy interventions for reducing excessive alcohol consumption and related harm. *Am J Prev Med* 2010;38(2):217-29.
16. Wibulpolprasert S. Thailand Health Profile 2005-2007. Nonthaburi: Bureau of Policy and Strategy, Ministry of Public Health, 2008.
17. Drewnowski A. Obesity and the food environment: dietary energy density and diet costs. *Am J Prev Med* 2004;27(Suppl):154-62.
18. Finkelstein E, Ruhm C, Kosa K. Economic causes and consequences of obesity. *Annu Rev Public Health* 2005;26:239-57.